

המציאות היהודית

י' - כ"ט אלול תשס"ז • כתב-עת של איחוד הקהילות היהודיות ברומניה

מחיי פדרציית הקהילות היהודיות ברומניה

היסטוריה יהודית ברומניה, ייסוד ועדת אתיקה, בחירת הנהגה חדשה לקהילה בבוטושאני, תכנית "היום האירופי של התרבות היהודית ברומניה". סוכמו החלטות ותחזיות. המידע שהוצג על ידי חבר הפרלמנט ד"ר אאוראל ויינר, כלל ביקור של הנהגת הפדרציה ב 11 קהילות במדינה, פגישות עם יושבי ראש הקהילות ועם יתר חברי ההנהגה המקומית, עם השלטונות המקומיים הפועלים בתיאום בין הפדרציה היהודית ובין הרשויות המקומיות בדורוחוי וואטרה דורניי. הביקורים הדגישו את חשיבות הקשר הישיר בין הפדרציה ובין חיי הקהילות.

בסדר היום של הוועד המנהל של הפדרציה בתאריך 27/8/2007 נדונו מספר נושאים שניתן להגדירם כ"חזרה כללית" לקראת המפגש העתידי של מועצת ההנהגה של הפדרציה. הוצע ניתוח הפעילות העתידית של מעון קשישים "רוזן" שכולל חידוש המבנה, פעילויות דתיות, שיתוף הפעולה בין הפדרציה ובין הג'וינט באשר לבעיות החינוך היהודי, מצבם של בתי הכנסת ובתי העלמין היהודיים, העלאת שכרו של הצוות הרפואי, פעילותה של הוועדה המטפלת במאבק באנטישמיות ובאפליה, המיזם להסדרת תפעולם של בתי הכנסת ובתי העלמין, התכנית לפעילותו של המרכז ללימוד

חגי ישראל - סתיו תשס"ח

דפי הירחון עוסקים בראש השנה תשס"ח, יום כיפור וסוכות. ימים אלו של חשבון נפש עבור כולנו, לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה, הם גם הזדמנות נאותה עבור יושב ראש פדרציית הקהילות היהודיות ברומניה, חבר הפרלמנט ד"ר אאוראל ויינר לדון

בחיי היהודים ברומניה מבחינות שונות: חיים יהודיים וחינוך יהודי, עזרה סוציאלית ורפואית, שיקום וחינוך מרכזי ההדרכה, שימור והערכה של המורשת התרבותית והזיכרון ההיסטורי המקודש, חיי תרבות, הקשר עם ארגונים יהודיים אחרים, טקסי אזכרה ברומניה וחיזוק הקשר עם ארגונים יהודיים בינלאומיים. הוזכרה פתיחתה של ועידת הפדרציה שעסקה בתהליך החקיקה המתמייחסת לחופש הדת והפולחן ברומניה, ובקבלת חקיקה בפרלמנט המתמייחסת לפיצויים הקשורים ברדיפות מטעמים אתניים וגזעניים (1940-1944). דגש מיוחד הוענק למאבק באנטישמיות, ההפליה ושנאת הזר. "אנו מקווים כי בשנה הבאה עלינו לטובה, נהנה בעזרת השם, מבריאות טובה, מפרנסה טובה ומהתגשמות השלום ברומניה, בישראל ובעולם כולו" - כך סיכם היושב ראש את דבריו. השנה החדשה אפשרה לרב הראשי מנחם הכהן להרהר בשאלות פילוסופיות על "מחזוריות בטבע והמציאות האנושית", באשר לשינוי ולהתחדשות המיוחלים - "קול השופר בראש השנה מבשר את התחדשות העולם" - זהו המסר ששלח כבוד הרב לקהילה היהודית ברומניה. דיון ברעיון המרכזי של ראש השנה ויום הכיפורים נמצא במאמר של הרב הראשי לשעבר של רומניה, הרב יצחק נימרובר ז"ל, אשר הופיע גם בכרך "יהדות" בהוצאת "הספר", ומתוכו נלקחו מספר קטעים.

"פרואתניקה" - פסטיבל חילופי דעות בין אומות ובין דתות

בתאריכים 17-25 באוגוסט 2002 התקיים במרכז החינוכי לנוער בסיגישוארה הפסטיבל השביעי של "פרואתניקה". מתאם תכניות התרבות של הפדרציה, ד"ר אינג. יוסה בלוס הציע מיזמים שהתקבלו בחום על ידי המארגנים. מלבד התכנית האמנותית, בה לקחו חלק "הקשת" ו"אור נעורים" מאוראדאה, "מזל טוב" מקלוז' - נאפוקה, ו"יחד" מברשוב התקיימו שני מפגשים שיזם יושב ראש הפדרציה, חבר הפרלמנט, ד"ר אאוראל ויינר.

הראשון הוקדש לחילופי דעות בנושאים בין-דתיים, בו התקיים דיאלוג בין הרב הראשי מנחם הכהן ובין נציגים נוצריים ומוסלמיים, כולל המופתי. המפגש השני כלל את המכובדים מגדלנה בויאנג'יו, שטפן קזימיר, ג'או שרבו, שטפן יורש ויוליאן באיקוש - והוקדש למלאת מאה שנה להולדתו של הסופר מיכאיל סבסטיאן. שני הדיונים נהלו על ידי חבר הפרלמנט ד"ר אאוראל ויינר. באותה הזדמנות נחנך בית כנסת בסיגישוארה בסיועו של עו"ד דויד בלוס מארצות הברית. הוצאת הספרים "הספר" הציבה דוכן ספרים באירוע.

ד"ר ליווי בריס

"האוניברסיטאות" שלי בטרנסניסטריה

הראיון עם ד"ר ליווי בריס, איש מדע מפורסם, המשמש עתה כסגן יושב ראש אגודת יהודי רומניה וקורבנות השואה, התמקד בהזכרת שנות ההשכלה, הרדיפה והסבל שחווי היהודים שגורשו מרומניה לטרנסניסטריה בימי מלחמת העולם השנייה והסיכונים הקיימים בחזרה אל אותן זוועות במידה ולא נלמד את "השיעור" הנורא של ההיסטוריה. ד"ר בריס איננו מייחל להשתתפות מאוחרת בצער, אלא לגילוי האמת בשלמותה של אותם זמנים אפלים. רק חתירה ללא תנאי אל האמת נותנת סיכוי למאבק נגד "הרע המחלט", מאבק אליו מגויס ד"ר בריס בכל מאודו.

מיזמיהן של הקהילות, ומיזמים שבין הקהילות

ביקור יושב ראש פדרציית הקהילות היהודיות ברומניה, חבר הפרלמנט אאוראל ויינר ב מוסדות האיחוד האירופי בבריסל

בירחון זה אנו מפרסמים ראיון מקיף שהעניק יושב ראש הפדרציה, חבר הפרלמנט אאוראל ויינר, בעת ביקורו - יחד עם משלחת המורכבת מנציגי הדתות השונות ברומניה - במוסדות חשובים באיחוד האירופי בבריסל. נערכו פגישות רבות חשיבות עם המשלחת האירופית בעניין הקמת קרנות למען שיקומם של בתי כנסת, והחייאת מספר "שטעטעלך", מתוך

כוונה לעודד תיירות לרומניה. המשלחת נפגשה עם החשובות שבועדות הפרלמנט האירופי, כולל יושב ראש הארגון - האנס-גרט פוטרנינג, אשר הביע הערכה לפתיחות הקהילה היהודית אל יתר הדתות ברומניה. זה היה ביקור הכנה לקראת "השנה האירופית של הדיאלוג הבינתרבותי - 2008".

מאה שנה למיכאיל סבסטיאן (IV)

בחיבוק המוזה

"ההוצאה המיוחדת", הרביעית, המוקדשת במלאת מאה שנה למיכאיל סבסטיאן, מגישה לקוראים טקסטים (אשר לא ראו אור באף כרך מכתביו), החושפים את אהבתו לתיאטרון. נוסף לסיפורי העבר באשר לאמני התיאטרון הרומני והבעת דעה בהקשר מעמד התיאטרון, כלולים גם קטעים מעולים של עיבודו של סבסטיאן ל "המבול" (מחזה של ת. ברגר האמריקאי), קומדיה דרמטית מהרפרטואר של "להקת וילנה" המפורסמת.

הווילות של הפדרציה הופכות לבתי הארחה מודרניים ומסבירי פנים

הבניין והן בחנוכת בית הכנסת. שאר המקומות המחודשים היו הווילות מבורסק, וזאת מאפורה, שמומנו על ידי קרנות הפדרציה. שני הבניינים בבורסק ייכללו במיזם השיקום לאחר סיום העונה, לאחר שהקומה הראשונה של אחד הבניינים תשתנה לחלוטין. האורחים יוכלו ליהנות מחדרים המיועדים לשניים או שלושה בני אדם. החדרים מהודרים, עם אמבטיות צמודות וחימום מרכזי. עד 2008 תיהרס אחת הווילות, וייבנה במקומה בניין אחר. על הווילה השנייה תיבנה עוד קומה, ייבנו מבנים לאיחסון מזון, ומטבחים שיאפשרו הכנת אוכל כשר. מטבח אחד יוקצה לרווחת התיירים מישראל, אשר מעדיפים להכין לעצמם את ארוחותיהם. הם ייהנו מבית כנסת המיועד להם, וכן ממקווה טהרה.

חבר הפרלמנט, ד"ר אאוראל ויינר, יזם תכנית בוועד המנהל של הפדרציה להפוך את הווילות המיושנות של הפדרציה לבתי הארחה. המקום המחודש הראשון היה "קריסטיאן". בסיוע קרנות של הפדרציה ושל הג'וינט נבנה בניין חדש, אשר יארח צעירים למפגשי תרבות ופנאי וכן מחנות המאורגנים על ידי הג'וינט. מלבד המבנה החדש, חודשה הווילה הישנה, אשר תשמש כמקום מפגש לפעילי הפדרציה וחברי הקהילות. כבוד הרב הראשי מנחם הכהן נכח הן בחנוכת

I.S.S.N. 1223 - 7736
37
5 948474 000551